

den efterlevende ægtefælle også civilretligt overtager alle afdødes rettigheder og forpligtelser.

Det kan i dag konstateres, at efterlevende ægtefæller ikke har betalt boafgift siden 1995, og at efterlevende ægtefæller efter 1. januar 2008 ganske vist stadig hæfter for førstafdødes gæld, men at der nu skal udstedes præklusivt proklama, også når ægtefællen vil overtage boet til uskiftet bo eller efter reglerne om suppleringsarv. Dette indgår i de ændringer i dødsboskiftelovens § 22 og § 24, som er indført ved lov nr. 516 af 6. juni 2007 (Begünstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven m.v.).

Efter disse lovændringer finder Skatteministeriet det rimeligt, at der indføres en regel, hvorefter en efterlevende ægtefælle, der overtager hele – eller næsten hele – boet efter førstafdøde, kan fravælge beskatning efter dødsboskattelovens afsnit III og således kan vælge, at boet efter førstafdøde ikke alene i skiftemæssig, men også i skattemæssig henseende skal behandles som et almindeligt skiftet dødsbo.

Derimod finder Skatteministeriet ikke grundlag for at foreslå, at der skal være en tilsvarende valgmulighed ved uskiftet bo, eftersom længstlevende i disse tilfælde kan vælge at skifte.

Skatteministeriet finder heller ikke, at en valgmulighed er hensigtsmæssig i de små boer, der udleveres til ægtefællen. Det skyldes, at det er tvivlsomt, om forslaget om valget generelt kan betragtes som en forbedring af den efterlevende ægtefælles situation. Valgretten skaber således i forhold til den gældende rets entydighed en vis usikkerhed. Et valg vil kun sjældent være relevant i praksis, selv i større boer, men der kan i undtagelsestilfælde – efter omstændighederne – være betydelige økonomiske fordele for den enkelte i at gøre brug af valgretten. Den retsikkerhed, der skabes ved at indføre valgretten, findes derfor at måtte vige for hensynet til de enkeltstående tilfælde, når der er tale om større boer. I de mindre boer fastholdes den nuværende entydige retstilstand.

Forslaget tjener til at forbedre den efterlevende ægtefælles overblik over sin økonomiske situation.

3.12.3. Forslagets indhold

Det foreslås, at en efterlevende ægtefælle, der overtager boet efter afdøde som eneste legale arving, får adgang til at vælge, at boet efter afdøde skal beskattes efter reglerne i dødsboskattelovens afsnit II.

Det foreslås, at valget skal træffes under ét for hele boet, og at valget skal træffes i forbindelse med, at der indleveres en åbningsstatus for boet.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 1 (dødsboskattelovens § 2, stk. 1, nr. 4), og nr. 51 (dødsboskattelovens § 58, stk. 5) og de fælles bemærkninger hertil.

3.13. Referencer til investeringsfonde fjernes

3.13.1. Gældende ret

Dødsboskatteloven indeholder en række regler om de skattemæssige forhold omkring afdødes henlæggelser til investeringsfonde efter lov om investeringsfonds. For en gennemgang heraf henvises til bemærkningerne til overgangsbestemmelsen i § 12.

3.13.2. Forslagets baggrund

I perioden fra 1957 til 1997 kunne en person, der drev selvstændig erhvervsvirksomhed, årligt henlægge en del af overskuddet til en investeringsfond med henblik på senere investeringer. En sådan henlæggelse kunne fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for henlæggelsesåret.

Investeringsfondshenlæggelser kan anvendes til forlods afskrivning, når den skattepligtige senere anskaffer sig afskrivningsberettigede aktiver. Anskaffelsestallet for disse aktiver reduceres på denne måde med et beløb svarende til en henlæggelse, der anvendes til forlods afskrivning.

Investeringsfondsordningen blev indført ved lov nr. 198 af 6. juli 1957 om investeringsfonds. Efter denne lov kunne henlæggelser til investeringsfonde første gang foretages for det indkomstår, der sluttede den 31. december 1957 eller var løbende pr. denne dato.

Ved § 1 i lov nr. 484 af 30. juni 1993 om ændring af forskellige skattelove blev adgangen til at henlægge til investeringsfonde nedtrappet og ophævet over en periode på fire år. Muligheden for henlæggelser blev nedsat fra 25 pct. til 20 pct. af overskuddet for indkomståret 1995, 15 pct. for indkomståret 1996 og 10 pct. for indkomståret 1997. For indkomståret 1998 og senere indkomstår blev adgangen til at henlægge til investeringsfonde ophævet. Begrundelsen herfor var, at investeringsfondsordningen var et unødigt komplicerende led i skattesystemet, og at virksomhedsordningen tilgodeser de selvstændigt erhvervsdrivendes behov for konjunkturudligning.

Henlæggelser til investeringsfonde skal efter hovedreglen være anvendt i sin helhed inden seks år efter udløbet af henlæggelsesåret. Fristen kan dog forlænges i det enkelte tilfælde, hvis den skattepligtige dokumenterer, at en henlæggelse ikke er anvendt af årsager, der har været utilregnelige for den skattepligtige. Hvis en henlæggelse ikke eller ikke fuldt ud er benyttet til forlods afskrivning inden udløbet af fristen på seks år eller inden udløbet af en tilladt forlængelse af